

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 38:

Forslag til folketingsbeslutning om dansk veto mod øgede EU-beføjelser på det handelspolitiske område.

Af Keld Albrechtsen (EL) og Søren Kolstrup (EL).

(Fremsat 9/11 2000).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Forslaget fra Enhedslisten virker lidt bekendt. Det er ikke første gang, at Enhedslisten ønsker, at Danmark skal nedlægge veto på et ene eller andet område i EU, og denne gang er det altså i handelspolitikken, artikel 133.

Der har under regeringskonferencen været fremlagt en række forskellige forslag på det handelspolitiske område, og senest er der i formandskabets papir to alternative forslag samt et forslag til en WTO-protokol. Forhandlingerne har især været koncentreret om de forslag, der benævnes Option 2 og WTO-protokollen, og jeg skal koncentrere mig om disse forslag.

Med forslaget lægges der op til, at dele af handel med tjenesteydelser og intellektuelle rettigheder overgår til den fælles handelspolitik. I dag gælder det, at disse områder med enstemmighed kan blive omfattet af den fælles handelspolitik, og det er i realiteten denne beslutning, som formandskabet lægger op til, at vi skal tage nu.

Der er ikke tale om at tilføre EU nye kompetencer, for EU har allerede kompetence på disse områder. Der er tale om et begrænset forslag, hvor det i en protokol defineres nærmere, hvilke områder inden for tjenesteydelser og intellektuelle rettigheder der skal overføres. Disse områder fastlægges med henvisning til WTO-overenskomsten, og der indføres en undtagelse for søfart, som derved forbliver blandet kompetence.

Forslaget betyder, at områderne overgår til eksklusiv fællesskabskompetence. Dette betyder, at det er Kommissionen, der forhandler internationale aftaler om liberaliseringen af markedsadgangen på disse områder. I praksis er det også tilfældet i dag, hvor medlemslandene meget ofte beder Kommissionen om at være eneforhandler, men med den foreslåede ændring

gøres det obligatorisk. Det betyder også, at det er Fællesskabet, der indgår eventuelle handelsaftaler på de to områder.

Fastlæggelse af Kommissionens forhandlingsmandat og Rådets underskrivelse af en given aftale sker i fremtiden i henhold til de regler, der gælder for den interne regulering, dvs. at på områder, hvor tjenesteydelser er regulerede med kvalificeret flertal, anvendes også kvalificeret flertal i fastlæggelse af handelspolitikken. På områder, hvor der internt gælder enstemmighed, vil der også eksternt gælde enstemmighed, og enstemmighed fastholdes også, hvor det alvorligt anfægter den kulturelle mangfoldighed.

Det præciseres også, at der ikke kan indgås en aftale i Rådet, hvis den indeholder bestemmelser, der overskrider Fællesskabets beføjelser. Med andre ord: Vi er sikret, at der er overensstemmelse mellem det, der kan vedtages internt i Fællesskabet, og det, der kan vedtages udadtil. Vi er også sikret, at der er overensstemmelse mellem den interne og den eksterne stemmeregulering, og derved er der tilbage, at vi overlader forhandlingerne til Kommissionen efter mandat fra Rådet.

WTO-protokollen vedrører alene forhandlingerne i WTO. Selve indgåelsen af aftaler sker efter de gældende regler, og forslaget går ud på at sikre ensartet optræden i WTO, det vil sige, at Kommissionen som hovedregel optræder på vegne af Fællesskabet og medlemslandene i WTO. Danmark har efter regeringens opfattelse en interesse i at styrke den fælles handelspolitik, og EU går allerede i dag forrest i en række handelspolitiske spørgsmål til gavn for danske synspunkter og interesser.

Dansk handelspolitik bygger på, at international frihandel på et bæredygtigt grundlag styrker den globale økonomi og skaber vækst og beskæftigelse, også i Danmark. Det har konkret betydning, at Danmark har en offensiv dagsorden på det handelspolitiske område og placerer sig som en del af det handelspolitiske flertal af medlemslandene, og dertil kommer, at med et stærkt EU i ryggen får vi mere indflydelse i internationale forhandlinger. Der har da også efter etableringen af WTO været enighed mellem medlemslandene om, at Kommissionen skulle repræsentere landene ved forhandlinger i WTO for at give EU størst mulig indflydelse.

Som det påpeges i bemærkningerne til beslutningsforslaget, er dette lykkedes godt. EU har været særdeles aktiv i WTO-sammenhæng og har været præget af stor effektivitet. Denne ef-

ektivitet er i høj grad en konsekvens af, at medlemslandene har overladt det til Kommissionen at føre forhandlingerne på alles vegne. Gang på gang oplever Danmark, at Kommissionen på det handelspolitiske område er vor stærke allierede, og med forslagene kan EU's optræden på det handelspolitiske område yderligere styrkes.

Regeringen kan ikke støtte forslaget til folkeindsbeslutning.

Claus Larsen-Jensen (S):

Enhedslisten har det politiske problem, at de hverken kan lide EU eller verdenshandelsorganisationen WTO. De så jo allerhelst, hvis de kunne bestemme, at Danmark udmeldte sig af både EU og WTO. Enhedslisten er tilsyneladende større tilhængere af, at jungleloven skal herske frem for de klare spilleregler, vi som et lille land i fællesskab med andre lande kan nå gennem EU og WTO i en globaliseret verden.

Alle EU-lande inklusive Danmark har overladt handelspolitikken til EU, fordi vi herved får en styrke i de internationale handelsforhandlinger, som vi ikke ville have fået på anden måde, nemlig svarende til de 25 pct. af verdenshandelen, vi står for i fællesskab. Det giver os fællesskab og forhandlingsstyrke, ikke blot i traditionelle handelspolitiske spørgsmål, men også i kampen for markedsadgang for ulandene, for miljøregler, for arbejdstagerrettigheder osv., som vi ikke ville have en chance for at få igen hver for sig.

At der sikres klare spilleregler for handel med tjenesteydelser, intellektuel ejendomsret og investeringer er en ganske god idé, som også er til gavn for Danmark, og derfor er det en god idé, at vi gennem EU i fællesskab forhandler også disse forhold i WTO.

Med hensyn til flertalsafgørelser kan man vel sige generelt, at frem for enstemmighed giver de nogle muligheder for, at Danmark bedre kan trænge igennem med sine progressive synspunkter på en række områder. For Enhedslisten er det imidlertid principielt vigtigere, at intet sker i EU og i WTO, end at danske mærkesager, de måske gerne ville slås for, bliver gennemført; men dem om det.

Derfor må de også opfinde en række påstande og spøgelses i forbindelse med diskussionen om handelspolitikken. Disse påstande går ud på, at forslagene vil medføre, at nu undergraves de danske og alle andre offentlige sundheds- og uddannelsessystemer, så de indirekte ad bagdø-

ren skal kunne liberaliseres, dereguleres og privatiseres – altså det, man ikke vil være med til på hjemmefronten. Det kan i den aktuelle debat om Nicetraktaten bidrage til at skabe en vis usikkerhed og frygt hos nogle for, at der nok er et eller andet om snakken.

Jeg tror imidlertid, det er ret afgørende at sige, at med det oplæg, der ligger fra formandskabet til forhandlinger, er der ikke lagt op til ny kompetence til EU, og derfor er de forudsætninger, som Enhedslisten har for sin frygt for, hvad det kan føre til, ikke rigtige. Oplægget kan ikke undergrave landenes offentlige systemer, og det er i forslagene også sikret, at der er parallelitet mellem den kompetence, EU i givet fald skal have på det handelspolitiske område, både internt med hensyn til tilrettelæggelsen af politikken og eksternt ved forhandlinger i WTO.

I øvrigt er der også, som udenrigsministeren gennemgik, både livrem og seler på med hensyn til afgrænsning, delt ansvar, flertalsafgørelser, enstemmighed og en række hensyn, der skal tages, ligesom vi har fået sikkerhed for, at søfartsområdet, netop som Danmark har ønsket, ikke er en del af dette grundlag. Vi finder derfor, at grundlæggende er det en ganske glimrende idé, og derfor må vi afvise Enhedslistens beslutningsforslag.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Hr. Larsen-Jensen lægger ligesom til grund for den holdning, som regeringspartierne og Socialdemokratiet på nuværende tidspunkt indtager, at der ikke er tale om en kompetenceoverdragelse. Men det er faktisk ikke et helt enkelt spørgsmål at besvare.

Jeg har også studeret, hvad f.eks. Ministerrådets jurist har sagt om det problem. Det er faktisk slet ikke så nemt, og derfor må vi have en uvildig undersøgelse af spørgsmålet på det tidspunkt, hvor den protokol, der ligger som bilag ved forhandlingerne, måtte blive vedtaget. Det er jo sådan med hensyn til tjenesteydelser, at de kan overføres, og tjenesteydelser indbefatter bl.a. et område som investeringer, der ikke er omfattet af den kompetence, som EU fik i Amsterdamtraktaten.

Jeg synes, det er meget letsindigt, at Socialdemokratiets ordfører og også ministeren uden at have undersøgt sagen rigtig til bunds står her og forsikrer, at der ikke er tale om kompetenceoverdragelse.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg vil sige til hr. Keld Albrechtsen: Problemet i alle diskussionerne er jo, at hver gang der sker noget rent samarbejds-mæssigt, mener hr. Keld Albrechtsen, at alle de bedømmelser, der foreligger, ikke er gode nok, og at nogle andre jurister skal foretage en såkaldt uvildig undersøgelse med hensyn til kompetencen. Men det er ganske afgørende her, at de principper, der ligger til grund, er på plads, og vi mener, der er hold i billetterne i den sag.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg må bare lægge mærke til, at hr. Claus Larsen-Jensen ikke besvarer det spørgsmål, jeg rejser: om investeringer bliver overført gennem bagdøren ved hjælp af denne protokol.

Hr. Claus Larsen-Jensen besvarede ikke det spørgsmål, og jeg har da al respekt for, hvis han ikke er i stand til at besvare det på baggrund af de meget komplicerede tekster, der foreligger, for det kræver altså et dybtgående analysearbejde at finde fælderne i dem. Men så kan hr. Claus Larsen-Jensen da bare indrømme, at han endnu ikke er nået til bunds i sagen.

Så sagde hr. Claus Larsen-Jensen, at sammen stod man stærkere i EU i handelspolitikken. Jamen de enkelte lande ville da stå stærkere, hvis de forhandlede side om side, men hver for sig, for så er der jo mange flere til at sige noget. Så jeg må ærlig talt sige til hr. Claus Larsen-Jensen, at det argument forstod jeg heller ikke.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg vil gerne sige til hr. Keld Albrechtsen: Udgangspunktet i hele indretningen af forslaget her går jo på, at EU ikke får udvidet kompetence på det pågældende område i forhold til de kompetencer, EU i forvejen har fået på det handelspolitiske område. Det er hr. Keld Albrechtsen uenig i, og nu kom det også frem, at hr. Keld Albrechtsen sådan set er grundlæggende uenig i, at vi i fællesskab fører en handelspolitik i EU og dermed får den styrke at kunne forhandle på vegne af en fjerdedel af verdenshandelen på én gang, fordi man mener, at man så står stærkere.

Hr. Keld Albrechtsen har et andet synspunkt, men vi er bare ikke enige i, at det er løsningen, og det understreger bare, hvad jeg sagde i starten: Enhedslisten ønsker ikke EU, og Enhedslisten ønsker ikke WTO. Man vil sejle som et en-

somt skib på det store, åbne hav og så håbe på, at man er i stand til at få de andre skibe til at sejle med i konvojen og slå ring om det, man sådan set gerne vil slås for.

Charlotte Antonsen (V):

Man kan vel sige det meget enkelt: Enhedslisten er imod fri handel, og dertil kan jeg kun svare, at det er Venstre for. Venstre ønsker fri handel, jo mere jo bedre.

Derfor er handelspolitik et af de grænseoverskridende områder, vi skal samarbejde om i EU, og derfor får vi mere ud af at stå sammen, for så vil man jo ikke indtage forskellige positioner. Derfor var det også meget vigtigt, at da vi i WTO forhandlede med verdens andre nationer, kunne EU stå sammen og bl.a. være med til at forsøge at få større frihandel og være med til at hjælpe ulandene med at få større frihandel. Det er helt klart et område, hvor det er meget vigtigt, at vi samarbejder på tværs af grænserne.

Jeg har nu en mistanke om, at Enhedslistens forslag drejer sig om noget helt andet. Det drejer sig om, at man skal have et figenblad for at kunne insistere på at få en folkeafstemning. Det er jo klart for enhver, at de sager, der her tales om, er sager, hvor der har været en diskussion om, at vi måske som følge af Nicetraktaten ville komme til at opgive noget dansk indflydelse og dermed var nødt til enten at have fem sjettedeles flertal i Folketinget eller tage en folkeafstemning.

Nu kunne det jo være lidt ubehageligt for Enhedslisten at gå sammen med Dansk Folkeparti og insistere på en folkeafstemning om patent, og det, man så gør her, er, at man gør det til et lidt mere principielt spørgsmål og dermed forsøger at legitimere, at man allerede nu vil komme fra nejsiden og insistere på en folkeafstemning om Nice. Det har vi jo vidst, lige siden det blev et nej til euroen, og så vil man stemme nej igen og igen og igen, lige til den dag, Danmark er uden for EU. Men den dagsorden er Venstre ikke med på, og vi kan ikke støtte beslutningsforslaget.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Fru Charlotte Antonsen har fuldstændig ret i, at forskellen mellem Venstres holdning og Enhedslistens holdning til forslaget her helt og fuldt bygger på en helt forskellig opfattelse af, hvordan verdenshandelen skal indrettes.

Fru Charlotte Antonsen ønsker at få områder som tjenesteydelser, f.eks. vort offentlige sund-

hedsvæsen, lagt ind under WTO og EU's frihandelsregulering, og det er en ærlig sag, at man har det synspunkt. Alle mulige tjenesteydelser, postvæsen osv., det hele skal liberaliseres, og det er oplægget redskabet til, ingen tvivl om det. Så skal tingene styres af bureaukraterne i Bruxelles og en flok embedsmænd i de såkaldte tvistbilæggespaneler, og så er man også sikker på, at der intet demokrati er i det. Så fru Charlotte Antonsen har ret i, at det er den principielle forskel.

Men så vil jeg godt bede om, at man forholder sig sagligt til spørgsmålet: Er der suverænitetsafgivelse i det her eller ej? Jeg har faktisk forsøgt over for hr. Claus Larsen-Jensen at påpege, hvor der er problemer, som må undersøges, men fru Charlotte Antonsen vil ikke være med til at undersøge dem, for så risikerer hun, at det viser sig, at der er suverænitetsafgivelse. Så hellere putte det ind under gultvæppet.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Jamen det er da klart, at det skal undersøges, om der er suverænitetsafgivelse, for det skal der ifølge den danske grundlov, og den står vi vagt om, så det er da ikke det, vi tager afstand fra.

Men vi tager afstand fra det motiv, Enhedslisten har, nemlig at skabe basis for, at man kan insistere på en folkeafstemning, så man kan sige nej til Nice. Det er jo det, der er dagsordenen, og det ved hr. Keld Albrechtsen jo formentlig også, da han selv har lavet forslaget, og det er dét, vi tager afstand fra.

Vi tager da ikke afstand fra, at når vi har Nice, skal det da nøje vurderes, om der er tale om suverænitetsafgivelse. Selvfølgelig skal der det, og hvis der er tale om suverænitetsafgivelse, skal vi jo følge grundlovens procedure med fem sjettedeles flertal eller en folkeafstemning inden den dag, vi er nødt til at afgive suveræniteten. Det er der da ikke nogen der er uenige i. Men det er jo ikke det, der er formålet med beslutningsforslaget, for så havde det jo været meningsløst.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jamen så kan jeg slet ikke forstå, hvorfor fru Charlotte Antonsen så er så ophidset over, at vi gerne vil have en uvildig undersøgelse af det problem.

Jeg skal ikke fritage fru Charlotte Antonsen glæden ved at kunne tillægge Enhedslisten alle mulige motiver; lad blot fru Charlotte Antonsen

arbejde videre med den disciplin. Men kunne vi ikke være enige om, at der skal laves en uvildig undersøgelse af, hvad kompetenceproblemet er, og om det er rigtigt, som bl.a. Rådets jurist har peget i retning af, at der måske kan være et problem? Det ville da glæde mig, hvis vi kunne være enige om det.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Nu synes jeg, hr. Keld Albrechtsen havner i samme problem med mig, som han havnede i før med den socialdemokratiske ordfører. Han tager afstand fra sit eget forslag. Det, der står i forslaget, er et dansk veto mod øgede EU-beføjelser, og det er det, vi taler om.

Når der foreligger en Nicetraktat, er det klart, at så kommer regeringen med en vurdering af, om der er suverænitetsafgivelse, og jeg tør æde min gamle hat på, at der også nok skal komme nogle af Enhedslistens venner, som har et andet syn på sagen, og der skal komme masser af uvildige undersøgelser. Det har vi jo erfaring for. Men det er jo ikke det, forslaget her handler om. Der står klart, allerede i overskriften, at der er tale om et veto, og sådan arbejder vi altså ikke i Venstre, når vi samarbejder med andre, hverken i EU eller her i huset.

Formanden:

Fru Henriette Kjær som ordfører.

Henriette Kjær (KF):

Da vores ordfører på området, fru Lene Espersen, ikke kan være til stede, har jeg lovet at fremføre følgende:

Enhedslisten fremsætter her et forslag, der har til hensigt at fastholde princippet om enstemmighed i forhold til den fælles handelspolitik i EU. Argumentet, som Enhedslisten benytter sig af, er at rose den linje, EU har ført f.eks. ved WTO-forhandlingerne i Seattle, og som man ønsker at fastholde.

Det er efter konservativ opfattelse, som om Enhedslisten modarbejder sig selv ved at argumentere på så selvmodsigende en måde. Hvis EU fortsat skal spille en afgørende rolle f.eks. på miljøområdet, er det væsentligt, at der fortsat kan træffes beslutninger, der bl.a. gør Kommissionen i stand til at forhandle effektivt med den øvrige verden. Et EU med 30 lande kan nemt blive lammet, når der skal træffes den slags beslutninger.

Vi konservative er derfor positivt indstillet over for flertalsafgørelser for at sikre, at EU også fortsat taler med en stærk røst udadtil. Vi kan derfor ikke støtte forslaget.

Knud Erik Hansen (SF):

Jeg synes, det er vigtigt at sige, inden jeg skal kommentere substansen, at hvis man kører en forhandling om en traktat i EU, ja, så er det en ganske besværlig forhandling. Det er 15 lande; det er regeringerne, der forhandler, og der er konstant bevægelser i forhandlingerne. Og det gør også, at det kan være mindre frugtbart, hvis man tager meget firkantede beslutninger i Folketinget under regeringskonferencen.

Jeg tror faktisk ikke, det er muligt at lave firkantede beslutninger, som kan gå ind i en forhandlingssituation, der skifter hele tiden. Jeg tror faktisk, vi står meget stærkere, hvis vi løbende følger udviklingen og løbende også melder tilbage til regeringen om, hvad det er, der er vigtigt at regeringen skal have med hjem. I sidste ende er det jo regeringens ansvar at komme hjem med et resultat, som kan godkendes her i Folketinget og eventuelt også ved en folkeafstemning, hvis det bliver tilfældet, og det er ikke et uvæsentligt pres.

Egentlig synes jeg også, at der i den her situation ligger et ganske stort pres på regeringen i form af at komme hjem med et resultat, der tager højde for de løfter, der er givet under ØMU-kampagnen, og som også tager højde for den store skepsis og modstand, der er i befolkningen mod at skabe en europæisk stat.

Så er det klart, at hvis man går fra enstemmighed til flertalsafgørelser, er det at afgive indflydelse på nogle områder, men det er jo ikke entydigt godt eller skidt. Der er også steder, hvor man godt kan sige, jamen her er faktisk nogle steder, hvor vi godt vil opprioritere, og vi har i SF på det her område den holdning, at vi synes, det på mange måder kan være en god ting, at EU går ind og forhandler samlet på landenes vegne. Vi mener faktisk, det styrker os, og det styrker Europa i en hel masse situationer.

Men det betyder jo ikke, at vi ønsker at åbne op i alle situationer. Det er klart, at der i nogle af de udspil, der har ligget, har været nogle formuleringer, som er dybt problematiske. Der har ligget nogle formuleringer, som kan åbne op for en liberalisering af nogle ydelser, som vi opfatter som væsentlige offentlige ydelser, sygehusvæsenet, affaldshåndtering. Det har været uklart, men nogle af dem har været meget vidt åbne.

Og det er klart, at her synes vi, det er vigtigt at sige til regeringen, at det under ingen omstændigheder er acceptabelt. Hvis de kommer hjem med sådan et resultat, er det ikke acceptabelt.

Jeg synes også, at den melding, vi har fået tilbage i løbet af de sidste 14 dage, også viser, at der er kolossal bevægelse i de her drøftelser. Vi har jo set en artikel, som indebar en masse af det, som hr. Keld Albrechtsen nævnte, men vi har også set formuleringer, som klart er en inddæmning, som viser, at vi måske er ved at nærme os noget, der kan være acceptabelt. Jeg har svært ved at vurdere det nu, jeg har ikke set det endelige resultat, men der er da sket et skift. Og med det, som jeg også hørte udenrigsministeren sige, i form af at det er den anden model, man snakker om, jamen så er investeringerne ude, og hvis man også er ved at inddæmme, hvad man overhovedet kan forhandle om, jamen så er det måske en anden sag.

Så vi vil, når vi kommer til resultatet, vurdere konkret og sige: Er der her noget, som klart kan underminere nogle ting i det danske samfund, som vi synes er utrolig vigtige. Ved at gøre det tror jeg faktisk, at det er den måde, hvorpå vi også kan varetage danske interesser og opnå det stærkeste resultat, hvis vi løbende følger regeringskonferencen og også løbende melder ud, hvor der er problemer, og ikke kun laver bastante, firkantede udmeldinger.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Nu ligger der faktisk i det beslutningsforslag, som vi har fremsat, ikke noget som helst firkantet, men lige nøjagtig det signal, som hr. Knud Erik Hansen ønsker at vi skal give, nemlig at vi ikke vil acceptere en liberalisering, som griber ind på bl.a. tjenesteydelsesområder med en række offentlige servicevirksomheder – nu nævnte hr. Knud Erik Hansen f.eks. affaldshåndtering og sundhedssektoren; der er mange områder. Og det er faktisk præcis det, der er tilbage – det kan udenrigsministeren formentlig nemt komme op og bekræfte – men det er lige nøjagtig det, der er tilbage i det papir, som forhandles lige netop nu, i hvert fald det, som jeg har modtaget her til formiddag.

Hr. Knud Erik Hansen er lovligt undskyldt, hvis han ikke har fået det allersidste papir i hånden, men jeg kan bare sige til ham, at der altså ikke er ændret noget i sagen, desværre, så det ville være klogt, også for SF tror jeg, med det

udgangspunkt, hr. Knud Erik Hansen selv lagde til grund, at støtte vores forslag.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg vil gerne sige til hr. Knud Erik Hansen, at jeg synes, det er fint og fair, at man vil vente med at bedømme resultatet til allersidst, det gælder jo for så vidt hele traktaten, det gælder jo sådan set også os andre. Men jeg vil bare lige spørge: SF går da ikke rundt, forhåbentlig, med en opfattelse af, at man ad den vej her pludselig vil begynde at ændre sin grundlæggende holdning i forhold til offentlig service? Altså det ville da være en bagvendt måde at tage fat på en sådan politik på. Det vil jeg godt have et svar på.

Og det andet, jeg vil spørge SF om, er, om ikke SF er opmærksom på, at der faktisk i EU-sammenhæng jo bl.a. ligger oplæg til, hvordan man beskriver almene tjenester i samfundet, tjenesteydelser og den slags ting og sager, som jo netop er en udvikling, som trækker i stik modsat retning i forhold til at sikre, at offentlige opgaver, almene opgaver, kan organiseres på den måde, man ønsker i de pågældende lande.

Og jeg vil godt som det sidste, hvis jeg må for formanden; ganske kort spørge, om ikke vi kunne få nogle eksempler på, hvor det er; frygten er herne. Jeg har set den frygt, jeg har set det stof, der ligger fra offentlige forbund i Danmark, og jeg har set det i den internationale debat, men der er ingen konkrete eksempler på, hvad det er for områder, det kunne gå ind over.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Jeg synes, det er meget firkantet af Enhedslisten, når man siger, at man skal nedlægge veto mod forhold, der giver EU øgede beføjelser på det handelspolitiske område. Det, jeg sagde i min tale, var, at vi faktisk skelner og siger, at der er nogle steder; hvor vi faktisk synes, det godt kan være uproblematisk, måske oven i købet en fordel, men der er klart også nogle områder, og det er vi jo så enige om, der er nogle tjenesteydelser, hvor det klart er problematisk, hvis man giver mulighed for, at man kan indføre en liberalisering ad bagdøren på den her måde, og det kan vi ikke acceptere.

Men det er jo ikke sådan, Enhedslistens forslag er. Jeg har også set de forskellige forslag, og jeg synes også, der er en uddybning på vej, og jeg synes også, der stadig væk er en grund til at prøve at vurdere præcis, hvad der ligger i de

formuleringer, der ligger nu, og jeg synes, der er forskellige ting, som man godt stadig væk kan vurdere.

Til hr. Claus Larsen-Jensen vil jeg sige: Jamen det, der jo er diskussionen her, er jo ikke, præcis hvilken udvikling der er på vej. Det kan vi jo godt diskutere, men det, vi diskuterer her, er nogle artikler, som giver nogle magtbeføjelser, og det er det, vi diskuterer: Ønsker vi at give de magtbeføjelser, eller ønsker vi ikke at give de magtbeføjelser med henblik på fremtidige politikker?

Og det er dér, det er klart, at vi får nogle formuleringer, som gør, at dér, hvor vi synes vi har nogle væsentlige interesser, skal der ikke være mulighed for at gå imod de væsentlige interesser, vi har på de områder.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil gerne indlede min ordførertale med at komme med en kommentar til fru Charlotte Antonsen, Venstres ordfører. Jeg hørte fru Charlotte Antonsen sige, at sådan noget med at nedlægge veto og sådan noget, den måde arbejder Venstre ikke på, hverken i EU eller i Folketinget. Jamen dog, og det var mig, der har gået og glædet mig i et helt år over, at Venstre har nedlagt fuldstændigt veto imod skatte- og afgiftsforhøjelser og ikke vil deltage i nogen forhandlinger om dét, for det er bare en klokkeklar holdning, man har i Venstre. Jeg har gået og glædet mig over dét, og nu får man så at vide her under en debat om et forslag som B 38, der handler om noget helt andet, at sådan er det ikke længere, for sådan arbejder Venstre ikke, at man på den måde giver nogle klare meldinger fra starten om, hvad man vil acceptere eller ej. Jeg synes, det var ærgerligt.

I forhold til forslaget her vil jeg sige, at vi i Dansk Folkeparti har meget, meget stor sympati for tankegangen. Det, det handler om, er jo, at man kan skelne mellem dem, der forsøger at sætte nogle grænser for, hvad EU skal kunne tage sig af med flertalsafgørelser, og uden at de enkelte lande altså har den entydige ret til selv at beslutte tingene, og så dem, der forsøger at undgå, at der bliver sat grænser. Og jeg synes, at regeringens og flertallets bestræbelser i meget høj grad lugter af, at man endda forsøger at tolke sig ud af grundlovens bestemmelser om suverænitetsafgivelse.

Hele øvelsen går jo ud på at få lavet traktaten på en sådan måde, også på det handelspolitiske område, at man kan sige, at der ikke er formel

suverænitetsafgivelse, så man kan undgå en folkeafstemning eller en gennemførelse af traktaten her i Folketinget med fem sjettedeles flertal. Og det bryder vi os ikke om. Det gør man nu på patentområdet, det gør man på andre områder, og nu er der også sat fokus på nogle af områderne i forbindelse med handelspolitikken specifikt her i nærværende forslag.

Vi mener fortsat, at det skal være, som det er nu, og at der skal bevares den form for enstemmighed, der ligger nu, men dermed ikke være sagt, at vi ikke ud fra enstemmighedsprincippet vil acceptere, at Kommissionen har forhandlingsret på en lang række områder inden for det handelspolitiske. Vi mener faktisk, at man sagtens kan have den situation, at landene skal være enige, men at man derefter har Kommissionen til at forhandle.

I bemærkningerne til forslaget har Enhedslisten delt det op i henholdsvis diskussionen om enstemmighed eller flertal og så en diskussion af, om Europa-Kommissionen på EU's vegne kan føre nogle forhandlinger. I den sidste del af de bemærkninger, der er gjort, er vi ikke hele vejen enig med det, Enhedslisten noterer sig omkring Europa-Kommissionens mulighed for at forhandle, og det er så også gået igen i forhold til vores synspunkt omkring WTO, hvor Kommissionen jo forhandler, og hvor vi også har bakket Kommissionens mulighed for at gøre det op.

Men samlet set synes vi altså, at det er et ganske fornuftigt forslag. Vi har sympati for det og vil støtte det.

Susanne Clemensen (CD):

Vi kan i CD fuldt og helt bakke op om de synspunkter, som udenrigsministeren er kommet med her i dag. Der er ikke tale om nye opgaver eller kompetencer, der bliver overladt til EU på det handelspolitiske område. Og vi synes, det er fornuftigt, at man overgår til kvalificerede flertalsafgørelser fra enstemmighed bl.a. ud fra et frihandelsstankegangssynspunkt.

Vi mener også, at det er positivt med den foreslåede ændring, at Europa-Kommissionen nu skal forhandle på EU-medlemslandenes vegne vedrørende handelspolitikken efter mandat fra Rådet. Det mener vi gør, at EU får større gennemslagskraft, og det kan kun være en fordel for medlemslandene.

Så vi kan naturligvis ikke støtte det her forslag fra Enhedslisten.

Elisabeth Arnold (RV):

På Det Radikale Venstres vegne må jeg også sige, at vi heller ikke kan støtte forslaget fra Enhedslisten. Vi er helt enige i de bemærkninger, som udenrigsministeren kom med til forslaget, og jeg vil blot for fuldstændighedens skyld sige, at Det Radikale Venstre anser det for et kolossalt fremskridt, at EU kan få forhandlingskompetencen i disse internationale forhandlinger, hvor det jo er vigtigt at betone, at der er nogle ganske specielle europæiske traditioner for at lægge andre bedømmelser ind i de aftaler, end USA vil gøre.

Frihandel er udmærket, vi er bare ikke helt så frihandelsvilde som Venstre f.eks. er. Vi vil gerne have, at der bliver taget hensyn til miljøet, til sundheden, til forbrugerbeskyttelsen, til forsigtighedsprincippet f.eks. i forhandlinger angående sådan noget som genetisk modificerede organismer. Det kan man ikke komme igennem med, hvis man forhandler enkeltvis som mange forskellige lande over for det store USA. Der er det umuligt at opnå noget, hvis ikke man står sammen med de lande, man i øvrigt er nært forbundet med, og med hvem man i øvrigt har de samme typer af frihandelsaftaler.

Så derfor går Det Radikale Venstre imod det fremsatte beslutningsforslag.

Kim Behnke (FRI):

I 1986 var jeg med til at anbefale danskerne at stemme ja til aftalen om EU's, dengang EF's, indre marked. Det var ud fra forventningen om, at vi landene imellem kunne skabe et frihandelsområde. Bevares, det er ikke en hundrede procents kendsgerning endnu, men hvis vi kigger på de fordele, Danmark rent faktisk har haft ud af, at der inden for EU-samarbejdet er sket den harmonisering og den koordinering, er det en kendsgerning, at det klart har været i Danmarks interesse.

Vi havde ikke haft en jordisk chance, hvis danske virksomheder alene skulle bokse med franske restriktive, egoistiske regler. Vi havde ikke haft en jordisk chance for at få de markedsadgange, som vi nu har fået.

Derfor er det også sådan, at vi ønsker at være om den keredel af EU-samarbejdet, der vedrører frihandel. Men i dag er frihandelsspørgsmål ikke kun et spørgsmål om, hvad der sker internt i EU. I dag er det også et spørgsmål om, at vi globalt i WTO-regi skal sørge for at skabe fri markedsadgang, også for ulandene og andre

trejeverdenslande, som har store problemer med at få den markedsadgang.

Hvis EU-landene skulle optræde individuelt i den sammenhæng, tror vi ikke på, at der nogen sinde kom noget resultat ud af det. Det er såmænd galt nok at se, hvordan andre lande varetager deres interesser – Sydkorea i værtsspørgsmål og amerikanerne i andre spørgsmål, bananstrid osv. Der er nok af eksempler på, at det, at enkeltlande varetager egoistiske interesser, forhindrer, at det samlede projekt kan blive en realitet.

Derfor er vi på EU-området tilhængere af den opfattelse, at for at fremme frihandelstanken, ja, så må vi benytte os af flertalsafgørelser. Vetoretten tror vi faktisk ikke Danmark vil være mest tilbøjelig til at bruge, men vi har en række andre EU-lande mistænkt for, at de vil misbruge veto retten til at forhindre, at gode projekter bliver gennemført.

Derfor forstår vi sådan set ikke, at Enhedslisten har følt sig kaldet til at fremsætte det her forslag, for lige præcis inden for en række af de punkter, som Enhedslisten har på deres politiske dagsorden, har overgangen til flertalsafgørelse jo vist sig at være en fordel. Sikringen af forbrugerinteresser osv. var jo aldrig blevet gennemført, hvis ikke der havde været mulighed for flertalsafgørelse.

Så derfor kan vi ikke støtte forslaget. Det er ikke et udtryk for brud på det broderlige sammenhold blandt nej-partier osv., men det er et udtryk for, at lige præcis når det gælder frihandelstanken, ikke kun internt i EU, men i mindst lige så høj grad i forhold til WTO-samarbejdet, er det nødvendigt, at EU taler med én stemme, og specielt når vi bliver flere EU-lande, bliver det i endnu højere grad vigtigt, at denne stemme høres klart og entydigt, og ikke, at lande skal optræde individuelt.

Formanden:

Ordføreren for forslagsstillerne, hr. Keld Albrechtsen.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil sige tak til det relativt lille antal partier, som har støttet forslaget.

Jeg forstår godt, at liberalisterne i denne sal, hr. Kim Behnke for eksempel, Venstre og De Konservative og Det Radikale Venstre støtter den tanke, at man skal have denne globalisering gennem WTO og med Europa-Kommissionen som redskabet, for det er jo en klar politisk hold-

ning, at man ønsker den liberalisering med alle de følger, det så har i samfundet i retning af afmontering af den offentlige sektor.

Hvad der er mere overraskende, er, at hr. Knud Erik Hansen ikke umiddelbart kan støtte vores forslag, og at hr. Claus Larsen-Jensen er lodret imod vores forslag. Det er egentlig mere overraskende, for her er der jo tale om partier, som vel har det udgangspunkt, at vi skal forsvare og udbygge en ordentlig offentlig sektor.

Lad mig give et eksempel på, hvad det rent konkret handler om: Det handler f.eks. om retten til vandet. Europa-Kommissionen har i mange år kæmpet for at gøre vand til en handelsvare. Her i Danmark er vand ikke en handelsvare, det er en offentlig serviceydelse, som vi har prioriteret beskyttelsen af rimelig højt, selv om der er nedsivning osv. Men vi har aldrig kunnet drømme om, at franske selskaber skulle komme ind og købe vores vandværker.

Nu har Europa-Kommissionen så i årevis arbejdet for at få vand gjort til en handelsvare, og det ligger der så også nogle forslag om andre steder i Nicetraktaten – på miljøområdet kalder men det vist, selv om det er det modsatte – og så får man altså her muligheden for gennem overgang til flertalsafgørelser i WTO at komme ind på f.eks. det område eller postvæsenet eller affaldshåndteringen, som hr. Knud Erik Hansen var inde på. Der er jo talrige områder, der er dækket af begrebet tjenesteydelser.

Og det, vi altså snakker om, er simpelt hen afmonteringen af arbejdstagernes rettigheder, det er afmonteringen af en velfungerende offentlig sektor, og det er snævre profitinteressers indtog på nogle områder, som vi her i Danmark har betragtet som kerneområder i en god offentlig forsyningsvirksomhed.

Så derfor er det da klart, at et parti, som har et socialistisk udgangspunkt, nødvendigvis må være modstander af det her.

Og så kan fru Charlotte Antonsen muntre sig med at have forskellige overvejelser om, hvad der kan være Enhedslistens motiver, men jeg kan sige: Folkeafstemning eller ej, vi er indædt imod hele den liberalistiske tankegang i det her.

Vi er lige så meget imod, som hr. Kim Behnke er for, for dette her forslag afspejler jo simpelt hen de fuldstændig diametralt modsatte holdninger, som hr. Kim Behnke og jeg har på det her område, der gælder indretningen af markedet. Jeg forstår jo og anerkender ud fra hr. Kim Behnkes synspunkt, at han selvfølgelig ikke kunne drømme om i sin mest letsindige stund at

støtte et forslag som det, Enhedslisten her har fremsat. Det anerkender jeg naturligvis fuldt ud; det er hr. Kim Behnkes udgangspunkt.

Men Socialdemokratiet skylder en overordentlig god forklaring på, hvorfor man vil indlade sig på dette liberalistiske korstog, denne globalisering.

Så håber jeg, at ministeren vil komme med en besvarelse på det med kompetencen og juraaen.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Lad mig sige først, at den holdning til tingene, som hr. Knud Erik Hansen lagde for dagen, finder jeg sympatisk og korrekt. Vi befinder os i et forhandlingsforløb, og derfor er der god mening i at sige, som hr. Knud Erik Hansen gjorde det: Vi følger forløbet, vi må løbende orienteres i det. Og lad mig føje til: Vi er ikke færdige, og vi er heller ikke færdige med netop dette afsnit af, hvad der skal stå i Nicetraktaten. Der er store, stadig væk betydelige kontroverser mellem medlemslandene.

Og lad mig lige, mens jeg er ved det, sige, at specielt hvad angår vand, har medlemslandet Østrig ganske særlige problemer og har også fået taget hensyn til sine særlige problemer vedrørende beslutninger, der har med vand at gøre.

Hr. Keld Albrechtsen spørger: Er der tale om overførelse af ny kompetence her?

I den model, der ligger nu, er der ikke. I den option II, som vi har med at gøre, er investeringer ikke omfattet. Rådets juridiske tjeneste har ganske rigtigt vurderet, at investeringer ville betyde overdragelse af ny kompetence, men investeringer er ikke medtaget i option II. Derfor er der ikke tale om, så vidt vi kan se det, og som det tegner sig og ser ud i øjeblikket, nogen overførelse af ny kompetence.

I det hele taget må jeg så sige om tjenesteydelserne, at man jo skal være klar over, at det jo ikke er en harmoniseringsbestemmelse, vi taler om. Vi taler ikke om harmonisering af tjenesteydelser. Vi taler om, at Kommissionen kan forhandle på vore vegne og træffe beslutning ved flertal, når det drejer sig også om investeringer.

Det, jeg yderligere har lyst til at sige til hr. Keld Albrechtsen, er, at jeg er meget stor tilhænger af en velfungerende offentlig sektor, og dette forslag er jo ikke et anslag imod, at Danmark skal have en velfungerende offentlig sektor, men er et forslag til, hvordan man fornuftigt kan organisere EU-landenes forhandlinger på verdensplan.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg er helt enig med udenrigsministeren. Jeg vil bare sige til hr. Keld Albrechtsen, at rent faktisk er vi store tilhængere af en blandingsøkonomi, der bygger på en velfungerende privat og en stærk offentlig sektor og en deltagelse i international frihandel. Det er det, der skaber økonomisk vækst, der giver høj velstand for danske lønmodtagere og giver mulighed for finansiering af velfærden i det her samfund og en velfungerende offentlig sektor.

Og det, det handler om – og det er her, skillelinjerne er, og det er her, hr. Keld Albrechtsen mangler en forklaring – er, at vi går efter at få den gevinst, vi kan høste ved dette, men samtidig at sikre nogle spilleregler, grænseoverskridende efter de grundlæggende samme principper, som vi har indrettet vores eget samfund efter, også når det kommer til EU, og når det kommer til det globale.

Vi tror ikke på Enhedslistens osteklokkestrategi eller vognborgsstrategi om, at bare man lukker sig selv af fra det hele, bliver man fantastisk rig, og så sker der ikke noget ondt udefra. Det duer ikke.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Vi kan jo diskutere det her længe, men jeg har fornemmelsen af, at når vi snakker om internationalt samarbejde og det så er i EU-regi, går Enhedslisten meget ofte i baglås, og så er det, der kommer, rimelig udifferentieret.

Det er klart, at der er nogle ting i EU, som vi ikke synes er o.k. Der er klart også nogle steder, hvor vi vurderer, at her kan vi faktisk godt bruge EU som en del af det internationale samarbejde.

Og vi mener, at på det handelspolitiske område er der nogle steder, hvor vi godt kan bruge EU, selv om det ikke altid er vores kop te, men så er der faktisk også nogle områder, hvor vi godt kan bruge EU til styrkelse af nogle af de mål, som vi har.

Når vi så skal debattere, er det jo lidt umuligt at debattere, hvis hr. Keld Albrechtsen ikke hører, hvad der bliver sagt. Jeg sagde klart og tydeligt, at hvis de artikler indebærer, at man kommer til at gribe ind nogle steder, hvor vi ad bagvejen bliver tvunget til at liberalisere nogle ydelser, som vi synes er offentlige ydelser, og dermed underminerer hele den måde, vi bygger vo-

res velfærdssamfund op på, jamen så er det ikke acceptabelt.

Men det, som jeg også synes hr. Keld Albrechtsen skal høre efter, er: Er der bevægelse i det her, og hvor kan det her lande henne til sidst? Vi har ikke set slutningen på det her endnu. Jeg synes faktisk, vi har set en bevægelse hen imod, at det bliver bedre i retning af det, som vi har meldt ud. Og jeg håber da så sandelig, at det resultat, som regeringen kommer hjem med til sidst, også er acceptabelt.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FRI):

Jeg har svært ved at forstå hr. Knud Erik Hansen, netop når man erindrer, hvad SF, meget fornuftigt, har været med til af liberaliseringer i Danmark: telesektoren, gassektoren, elsektoren.

Er det ikke korrekt, vil jeg spørge hr. Knud Erik Hansen, at definitionen af, hvad der er offentlige monopolydelser, som staten og skatteyderne skal stå for, er under kraftig revision, og at SF meget kløgtigt i det danske Folketing har medvirket til dette gennem de senere år?

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Jo, det er da rigtigt, på nogle områder har vi medvirket. Man kan så også med hensyn til nogle af dem diskutere, lige præcis hvor klogt det har været.

Men det, vi snakker om nu, er jo nogle offentlige ydelser, som vi opfatter som helt grundlæggende offentlige ydelser, og som er knyttet meget til vores velfærdssamfund og vores måde at indrette vores velfærdssamfund på, hvor det er offentligt organiserede ydelser. Og hvis det er dem, der begynder at stå for fald, synes jeg faktisk, det er en markant anden dagsorden.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FRI):

For nu at tage afsæt i det, hr. Knud Erik Hansen sagde i sit første indlæg, nemlig affaldshåndtering: Hvad i alverden er der til hinder for, at det er private virksomheder, der står for affaldshåndtering i et samfund, når private virksomheder kan stå for telefon og gas og el osv.? Hvorfor skulle private virksomheder så ikke også kunne stå for affaldshåndtering, så længe det er Folketinget, der vedtager reglerne om, hvordan man håndterer affaldet?

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Det kan man selvfølgelig godt diskutere. Men vi synes faktisk, der er en fordel i, at det er det offentlige, der står for det.

Formanden:

Hr. Keld Albrechtsen, og det må så være afslutningen, vil jeg skønne.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg må sige, at på baggrund af debattens forløb forekommer det mig mærkeligt, at SF ikke er i stand til at gå ind og tage klar stilling i dag.

Hr. Knud Erik Hansen understreger, også i besvarelse af de helt korrekt stillede spørgsmål, som hr. Kim Behnke kom med, at SF ikke vil være med til de her privatiseringer, som det her handler om. Men så synes jeg bare, at det altså er lidt sent, hvis man først tager stilling efterfølgende, når traktaten er lavet. Det er lidt for sent, vil jeg sige til hr. Knud Erik Hansen, når vi jo nu godt ved, hvad det drejer sig om.

Så vil jeg sige til ministeren: Det er da heldigt nok for Østrig, hvis Østrig kan få en ordening på det med vandet. Men det hjælper jo altså ikke rigtig os andre. Og jeg synes altså, at vandesourcerne er noget, vi ikke skal tage let på. Vores ordening i Danmark med at have et grundvand, som den private sektor ikke kan gøre til en handelsvare, er en helt fundamental ting. Selv for mange liberalister er det faktisk en fundamental ting. Det kunne måske endog, når det gælder vandet, være det for selv hr. Behnke. Det er måske nok at håbe for meget.

Så hæftede jeg mig ved, at ministeren simpelt hen ikke vil besvare det spørgsmål, der ligger, vedrørende GATT-overenskomsten, og i hvilket omfang den rent faktisk dækker investeringer. Hvis den gør det, så sniger investeringerne sig jo alligevel med ind i den protokol, som man er på vej til at vedtage. Så siger man, at man har fået ordet investeringer ud. Ja, ordet investeringer har man fået ud, men så har man bare listet det ind gennem bagdøren med ordet GATT-overenskomsten.

Det er altid sådan med disse EU-tekster: Man skal bag om de ord, som man gemmer indholdet i. Djæveln ligger i detaljen, plejer man at sige om Europa-Kommissionens arbejde, og det er sandelig også tilfældet her. Men jeg kan da tilsige ministeren, at jeg vil bore videre i det emne, indtil jeg forhåbentlig har fået et svar.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Europaudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Op-hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 39:

Forslag til folketingsbeslutning om suspension af EU-Middelhavsassocieringsaftalen med Israel.

Af Keld Albrechtsen (EL) og Helge Bo Jensen (EL).

(Fremsat 9/11 2000).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Formanden:

Er det nu det rigtige manuskript?

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Ellers lyder det jo så dumt.

Vi har jo haft en stor debat om Mellemøsten i dag, og den er der jo ikke nogen grund til at vi gentager.

Jeg vil meget kort sige til indledning, at vi i Danmark og i EU vedvarende søger at styrke de kræfter i Mellemøsten, som ad forhandlingens vej søger at nå frem til en fredsaftale.

I den sammenhæng er det regeringens opfattelse, at dialog og samarbejde med alle parter er en forudsætning, og det er fortsat vores opfattelse, at vi opnår størst indflydelse på menneskerettighedssituationen i Israel og i selvstyreområderne gennem dialog og ikke ved at afskære forbindelser. Det tjener intet som helst formål at forsøge at isolere hverken den ene eller den anden part.

Vi anser det for afgørende at fortsætte dialogen og samarbejdet med Israel inden for ram-

merne, herunder også inden for rammerne af associeringsaftalen. Vi tillægger det også betydning, at dialogen inden for rammerne af EF/PLO-interimsaftalen opretholdes.

Regeringen vil søge at fastholde Israel på indgåede forpligtelser, herunder navnlig forpligtelserne til at fremme regional sameksistens, stabilitet og respekt for menneskerettighederne.

Spørgsmålet om menneskerettighederne er et fast punkt på dagsordenen og blev taget op over for Israel under det første møde i associeringsrådet EU-Israel den 13. juni 2000.

Regeringen står helt bag Sikkerhedsrådets forældelse af grove menneskerettighedskrænkelser og overdreven brug af vold i forbindelse med de sidste ugers uroligheder i selvstyreområderne.

Hvem, der har hovedansvaret for volden, skal nærmere kortlægges af en international undersøgelseskomité, der blev udnævnt den 7. november 2000.

Regeringen støtter i øvrigt under forudsætning af parternes accept udsendelse af en international observatørmission til de besatte områder med henblik på at dæmpe urolighederne.

Jeg må opfordre til, at forslaget til folketingsbeslutning afvises.

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg har, inden jeg blev valgt til Folketinget, haft lejlighed til at være både på Vestbredden, i Gaza og i Israel fire-fem gange. Jeg har været der under intifadaen og set, hvad det er, der foregår, og jeg kunne selvfølgelig godt fristes til at sige en hel del ting om det. Jeg har også haft en tæt kontakt både til den palæstinensiske og den israelske side.

Der er i hvert fald en ting, der står fuldstændig klart, da vi heller ikke skal gentage diskussionen fra tidligere i dag, nemlig at det ikke er helt så nemt at se sort eller hvidt på, hvad denne konflikt indeholder i alle dens detaljer.

Derfor skal jeg ikke gentage den tidligere debat fra i dag, men gå direkte til Enhedslestens beslutningsforslag og sige, at vi ikke kan støtte forslaget. Det der med at afbryde EU's relationer til Israel betragter vi som en politisk fejltagelse. For det første fordi det i den nuværende situation tværtimod er vigtigt at holde fast i kravetøjlet på parterne i konflikten, så de presses til en dialog, så vi kan få gang i forhandlinger om en fredsløsning. For det andet fordi det er vigtigt, at EU får en stærkere rolle i såvel fredsprocessen som i den fremtidige udvikling i Mellemøsten. For det